

Met vlijt het diervriendelijkste gemeentebeleid

Een wijs man, Mahatma Gandhi, sprak ooit: ‘De beschaving van een samenleving valt af te meten aan de wijze waarop we met dieren omgaan.’ Nu, bijna een eeuw later, lijkt hij ruimschoots gehoor te hebben gekregen bij de Nederlandse gemeenten. Het thema dierenwelzijn dringt namelijk steeds vaker en dieper door in de gemeentehuizen. Een ontwikkeling die zomaar eens een groot succes kan opleveren voor het welzijn van dieren op lokaal niveau. En een belangrijk detail verklappen we alvast: de wethouder hoeft daar niet voor op zijn fiets te springen.

TEKST: JESSIE MEGENS | FOTO'S: SHUTTERSTOCK EN STICHTING DIERENLOT

Steeds vaker vinden colleges van B en W en gemeenteraden het belangrijk dat alle inwoners het naar hun zin hebben en dus ook de dieren. Vreemd is dat niet, want wij Nederlanders zijn dierenwelzijn steeds belangrijker gaan vinden. Zo verwachten burgers simpelweg dat de zorg voor dieren op lokaal niveau goed geregeld is. De gemeenten zelf geven hier gehoor aan door het meer en meer laten verschijnen van ambitieuze dierenwelzijnsbeleidsnota's. En, in sommige gevallen, gaat dat er aardig strijdlustig aan toe, want gemeenten willen echt laten zien dat ze ergens voor staan. Gemeenten kunnen

sinds 2018 namelijk verkozen worden tot de meest diervriendelijke gemeente van het jaar. Stichting DierenLot organiseerde deze verkiezing met als doel dierenwelzijn hoger op de lokale politieke agenda te zetten. En met succes, want tijdens de eerste editie deden ruim dertig gemeenten een gooi naar de titel. Uiteindelijk kwam de gemeente Leeuwarden als allereerste winnaar uit de bus en het jaar daarop wist de gemeente Amsterdam de titel te bemachtigen. Van een heuse concurrentiestrijd is echter geen sprake, want van elkaar leren staat boven van elkaar winnen.

Vrijheid, blijheid

Dat steeds meer gemeenten aan de slag willen met dierenwelzijnsbeleid, blijkt ook uit de brief die minister Carola Schouten vorig jaar naar de Kamer stuurde. Dat het ontwikkelen van dergelijk beleid vaak makkelijker gezegd is dan gedaan, was de direct aanleiding voor deze brief. Zo schrijft de minister dat het voor gemeenten niet altijd duidelijk is welke mogelijkheden en bevoegdheden zij hebben. Conny van der Meer, projectleider dierenwelzijn van de gemeente Rotterdam, spraken we hierover. Haar collega Grietje Maters liep namelijk tegen onduidelijkheden aan bij het schrijven van de nieuwe nota dierenwelzijn die eind 2019 door de gemeenteraad is aangenomen. “We hebben als gemeente bijvoorbeeld wel eens moeite met het interpreteren en concreet maken van onze zorgplicht. Neem wilde dieren: wij laten hen over het algemeen zoveel mogelijk met rust. Maar wat als een dier gewond of verzwakt

→ Rotterdam stond in 2018 in de top 3 van de meest diervriendelijke gemeenten.

is, vraagt dit dan in alle gevallen om onze bemoeienis?" Naast deze onduidelijkheden, is Conny ook van mening dat meer speelruimte voor gemeenten op het gebied van dierenwelzijn welkom is. "Bij het opstellen van dierenwelzijnsbeleid moeten we natuurlijk rekening houden met wettelijke kaders uit onder andere de Wet dieren en de Wet natuurbescherming. Een aantal zaken zouden we als gemeente echter graag regelen, maar tegelijkertijd mogen we dit niet. Denk aan een uniforme registratie van bijtincidenten, het aanwijzen van hoogrisico-hondenrassen en een chipplicht voor katten." De minister heeft toegezegd met de gemeenten in gesprek te gaan hierover en dat zou mooi zijn, want daarmee wordt zo'n prachtige nota dierenwelzijn voor kleinere gemeenten mogelijk ook haalbare kaart.

De fiets op, de dierenwinkel in

Dat dierenwelzijn de aandacht heeft van gemeenten, moge duidelijk zijn. Opmerkelijk is dat lokale politici ook specifiek meer oog hebben voor de gezelschapsdieren. Dat maakt dat gemeenten naar mogelijkheden zoeken om invloed uit te oefenen op de wijze waarop dieren gehouden worden. Zowel door particulieren als bedrijfsmatige houders. Als dierenpeciaalzaakondernemer kun je daardoor zomaar te maken krijgen met een bloedfanatieke gemeente op dit gebied. Zo zijn er verhalen bekend over wethouders die ietwat verblind waren geraakt door dierenliefde. Dit maakte dat zij naar dierenpeciaalzaken in hun gemeenten fietsten met als doel de verkoop van dieren te stoppen. Een goed gesprek zou de klus klaren. Nu zijn de meeste ondernemers niet vies van een goed gesprek, maar het is wel de toon

die de muziek maakt. Bovendien werkt het bannen van dieren uit de winkel zelfs dierenonwelzijn in de hand. Een punt waar deze – zonder twijfel – welwillende wethouders mogelijk niet bij stilstaan, maar wij als Dibevo graag meer tekst en uitleg bij geven. Want gemeenten kunnen daadwerkelijk verschil maken en wel door een positieve invloed uit te oefenen op de wijze waarop dieren op lokaal niveau gehouden worden. Ook als het gaat over de verkoop van dieren. Niet zozeer door op de fiets te springen, maar door te kiezen voor een beleidsmiddel waarbij de insteek motiverend van aard is en dat dierenwelzijn echt ten goede komt.

Een keurmerk als beleidsmiddel

Het Dierbaar-keurmerk blijkt voor gemeenten zo'n effectief beleidsmiddel te zijn. Zo is er in het jaar 2018 een project gestart in Amsterdam waarin de gemeente de verkooppunten van dieren de mogelijkheid bood om op haar kosten het Dierbaar-keurmerk te bemachtigen. Hiermee konden de dierenpeciaalzaken en tuincentra met een afdeling 'dier' in de gemeente aantonen dat zij hun zaakjes goed op orde hebben als het gaat over, onder andere, de huisvesting en verzorging van de dieren in de winkel, maar ook dat zij bereid zijn net dat stapje extra te zetten. Niet geheel onverwachts gooide de gemeente met dit Dierbaar-project hoge ogen bij de verkiezing tot meest diervriendelijke gemeente van het jaar 2019. Het jaar waarin de gemeente Amsterdam de felbegeerde prijs in de wacht sleepte.

De gemeente Rotterdam, de nummer drie meest diervriendelijke gemeente van het jaar 2018, zag zo'n keurmerk voor de dierenverkooppunten in haar gemeente ook wel zitten. Conny geeft aan enthousiast te zijn over het lopende project in haar gemeente. Op de vraag wat hen heeft doen besluiten dit project te laten starten, antwoordt ze: "Het Dierbaar-keurmerk sluit aan bij onze ambitie om mensen meer bewust te maken van verantwoord huisdierbezit. Ook stelt het Dierbaar-keurmerk eisen aan de huisvesting en verzorging van dieren in de dierenpeciaalzaken en tuincentra, waardoor we weten dat het goed zit met het welzijn van de dieren in de gecertificeerde bedrijven. Veel ondernemers hebben aangegeven het keurmerk te willen halen, om te laten zien hoever zij bereid zijn te gaan voor dierenwelzijn."

De maand september wordt voor de deelnemende ondernemers in Rotterdam een spannende maand, want na de eerste selectieronde die bestaat uit proeftoetsingen, wordt nu bepaald of zij het keurmerk op de feestelijke uitreiking overhandigd zullen krijgen van wethouder Wijbenga.

Naast de gemeente Amsterdam en Rotterdam, heeft ook de gemeente Utrecht besloten de lokale ondernemers op haar kosten kennis te laten maken met het Dierbaar-keurmerk en we verwachten dat nog vele gemeenten mogen volgen. ←

Ken jij nou een gemeente waarvan je zegt: "Dibevo, ga daars mee in gesprek?", omdat ze bijvoorbeeld een nota dierenwelzijn aan het opstellen zijn, laat het ons dan vooral horen!

“Het Dierbaar-keurmerk sluit aan bij onze ambitie om mensen meer bewust te maken van verantwoord huisdierbezit.”